

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Caprivijev eksposé.

Ubogí evropski mir, za katerega ohranjenje se trudi toliko zdravnikov, je res pomilovanja vreden. Vsi veljavni državniki izjavljajo se zanj ugodno; za optimističnim angleškim premierom, lordom Salisburyjem, prišel je italijanski ministerski predsednik Rudini, a za njim naš minister vnanjih zadev grof Kalnoky, katerega ekspoze se je toliko komentoval.

Zdaj pa je spregovoril tudi nemške države kancelar, pl. Caprivi, a tudi njegov govor, akopram se mu ne more odrekati pomirljiva tendenca, posebno v prvem delu, našel je glede drugega dela mnogo pesimistov. Nezaupnost ukoreninila se je tako globoko v narodih, da v oči gled neprestanim in vedno rastočim oboroževanjem vseh evropskih velesil le težko verjemó, da ima vse to, narode uničujoče tekmovanje jedino le to blago svrhu, da se ohrani mir. Očividno je, da se že mnogo let preveč greši na znano prislovico: „Si vis pacem, para bellum“.

Kar daje obširnemu eksposé u nemškega državnega kancelarja še posebno važnost, je, da se je baš njegovo delovanje poslednji čas čestokrat kriti-

kovalo od take strani, ki je mnogim nemškim državljanom še vedno merodajna. Nad leto dnij napadali so organi bivšega kancelarja vsak korak njegovega naslednika, kajti preveriti so hoteli nemški narod, da brez Bismarcka ni spasa za Nemčijo. Raznesla se je bila mej drugim tudi vest, da se je sedanji kancelar že naveličal vladanja, da bode skoraj odstopil. To pa je bila seveda le brumna želja nekaterih krogov, ki bi radi na ta način ugladili pot, po katerem bi došel zopet na krmilo Bismarck, ki je do zdaj le iz varnega zavetja po inspiriranih časnikarskih organih napadal svojega naslednika. Akopram mu ponuja državnozbornski mandat priliko nastopiti kot poslanec proti dozdavnim pogreškom in hibam, katere so se očitale Capriviju, se Bismarck do zdaj ni poslužil te prilike in je pustil delati le svoje časnikarske pomagalice.

V svoji celoti bil je govor Caprivija, ki je obširno pojasnil vso notranjo in unanjo politiko, poziv na zaupanje nemškega naroda, ob jednem pa tudi odločen odgovor na vse napade na unanjo politiko, katere je prenašal skoro poldrugo leto molčé. Akopram ni imenoval imena svojega nasprotnika, govoril je vendar dosti jasno o „časnikarjih“, posebno o onih, ki svoje informacije in inspiracije dobivajo iz Friedrichsruhe-a. Poldrugo leto pustil je novi kancelar to veselje staremu puščavniku v svoji samoti, od koder je pošiljal ostre pušice mej svet, v poslednji seji pa je odgovoril krepko in povedal, da nikakor ni še opešal, da se še ni naveličal vladanja ter da bode ostal na krmilu, dokler bode to želel njegov kralj.

Segajoč nazaj do poseta nemškega kralja v Narvi, omenjal je posebno še to, da po njegovem mnenju tudi Kronstadtski shod ni nevaren evropskemu miru, kajti znane so miroljubne intencije ruskega carja. Ako je trdil, da se vse vlade boje pričeti vojno, povedal ni baš nič novega, pogrešalo se je pa pač to, da niti on ni omenil z nobeno besedo, da bi se bilo nadejati konca že skoro neznosnih oboroževanj. Poudarjal je nasprotno, da je nemška vojna kos svoji nalogi in da je orožna sila trojne zveze za skrajni slučaj pripravljena in zadostna.

Sicer se v poslednjem času ni pripetilo nič

tacega, kar bi nevarnost za vojno imelo v sebi, vendar pa se sme še vedno reči, da evropski mir počiva takorekoč na ostrini meča, kar nikakor ni tolažilno, tako vsaj sodimo mi.

S izjavo Caprivijevo dopolnjen je kvartet najmerodajnejših državnikov, ki se tako radi postavljajo pred svet kot zaščitniki miru. Gledé harmonije ugaja ta kvartet prav dobro in ni želeli v tem oziru ničesar. Povoljni utis, ki so ga naredile izjave v uvodu tega članka navedenih državnikov, popolnil je eksposé nemškega kancelarja, ki je v svoji celoti bil sojen ugodno. Celo francoske novine izrazile so se povoljno o njem in naglašale njegovo miroljubnost, kar smo že imeli priliko konstatovati.

Z druge strani pa moramo pristaviti, da je potovanje ruskega ministra Giersa mnogo pripomoglo, da se je bojazen vojne vsaj za bližnjo bodočnost zopet nekoliko potisnila v ozadje, da se je svet preveril, da ni Rusija ona velevlast, katera želi kaliti mir, a tudi ne nje zaveznica Francija.

Z govorom nemškega kancelarja, ki je odločno stopil nasproti vznemirjajočim časnikarskim poročilom, ki tako radi pretiravajo nevarnost vojne, se je zopet povrnilo nekoliko zaupanje v mirno bližnjo bodočnost v srca državljanov evropskih. Kako dolgo pa bode moglo trajati to zaupanje, tega pač nikdo ne ve in ne more povedati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. decembra.

Poljski klub

posvetoval se je v nedeljo o sedanjem političnem položaju. Naglašalo se je baje, da se položaj od spomladi sem še ni spremenil in da bodo veliki klubi, Hohenwartovci, Poljaki in levica, še nadalje vkupno postopali na podlagi začasnega dogovora. Ustanovitev stalne večine je torej nemogoča, akopram bi bilo to želeli. Vzlic zmedenosti, katera se je pokazala pri glasovanju o Plenerjevem predlogu bode treba izhajati še nadalje tako kakor do sedaj, dokler se ne najdejo pogoji, na podlagi katerih bode mogoče ustanoviti stalno večino, osnovano na političnih principih, ali pa vsaj kakov kartel. Poudarjalo se je, da je treba vzdržati Hohenwartov klub, ker bi se sicer ustanovil slovanski klub, ki bi vzel Poljakom sedanjo veljavo.

Uhani so stali k večjemu 80 rubljev, ali bili so dobro plačani tudi že s 75, Pečorin je pa nalašč rekel 150. S tem je kneza spravil v zadrego. Ničesa knez ni odgovoril, sram ga je bilo povedati resnico in sel je na zofo in jako nevoljno pogledoval Pečorina. Govorili so potem sploh o mestnih novicah in o poročilih iz Moskve. Knez se je malo razveselil in odkritosrčno povedal, da bi ne bil ostavil Moskve in angleškega kluba, da ni bil prisiljen zaradi nekkih tožeb. Peterburški angleški klub ni nič proti moskovskemu. Pečorin je vstal in poslavljaj se, prišel je že do durij, kar je kneginja skočila po koncu in ga presrčno prosila, da naj zanjo poljubi Barbko stokrat, tisočkrat. Pečorin hotel je opaziti, da ne more izročati slovesnih poljubkov, pa ni se maral šaliti, temveč ponosno se je poslovil. Kneginja se je nasmehnila, z onim ničesa ne izražajočim smehljajem, ki se razvije na ustih plesalke, končujoč piruet.

Z bitko slutnjo odšel je iz sobe. Idoč skozi sobano, se je nazaj obrnil; kneginja stala je v durih. Opazivši, da se nazaj obrača, je izginila.

„Čudno je“, mislil je Pečorin, sedši na sani, „bil je čas, ko sem čital na obrazu njenem vse

LISTEK.

Kneginja Ligovska.

(Odlomek romana M. J. Lermontova, poslov. Vrbanov.)

(Dalje.)

„Seveda, čas je vsemogoč . . . še celo naše obleke se spreminjajo z nami samimi — vi sedaj nosite čipkasto čepico, jaz pa namesto fraka moskovskega nedoraslega fantalina ali dijaške suknje, nosim uniformo z epoleti . . . Najbrž sem baš zaradi tega tako srečen, da vam bolj dopadam . . . Privadili ste se sijaju!“

Kneginja hotela se je osvetiti za to pušico. — Lepo! — zaklicala je. — Uganili ste . . . in res . . . nam ubogim Moskvicankam je gardska uniforma zares redko čudovišče.

Porogljivo se je nasmejala, baron se je pa zahototal — in Pečorin se je nanj razsrdil.

„Vi imate tako gorečega zaveznika, kneginja“, rekel je, da moram priznati, da sem premagan. Prepričan sem, da me na dano znamenje baron podere z vso svojo težo.“

Baron je slabo razumel po ruski, četudi se je rodil v Rusiji; zahototal se je še bolj kakor popred, meneč, da je to poklon, ki velja njemu in Vieru Dimitrijevi. — Pečorin je zmajal z ramama in pogovor se je z nova ustavil. K sreči pristopil je knez, ponosno časopis v roki držeč.

— To se tiče tebe — rekel je ženi: — nova prodajalnica otvori se na Nevskem. Pokazati vam hočem — rekel je obrnivši se k gostoma: — Peterburško darilo, katero sem kupil včeraj ženi: vsi govore, da so uhani po novejši modi, ali žena pa pravi, da ne. Kako pa ugajajo vam?

Šel je v drugo sobo in prinesel safjanasto škatljico. Pogosto ponovljena beseda žene je surovo in neprijetno donela na ušesa Pečorina. On je pri prvi besedi spoznal, da knez ni posebno bistroumen, sedaj je pa tudi spoznal, da sveta ni prav vajen. Uhani šli so iz rok v roke. Baron je nad njimi malo začudeno vzkliknil, Pečorin jih je pa ogledaval mehanično.

— Kako mislite — vprašal je Stefan Stefanovič, z jedno roko popravljaljoč ovratnico, z drugo pa naskrobljen ovratnik — koliko sem dai zanje? uganite!

Tirolski Italijani.

Ko je prišel lani v deželni zbor tirolskem v debato predlog italijanske stranke, da je deželo razdeliti v dve upravni skupini, naznanila je vlada nepričakovano, da je zasedanje končano. Italijanski poslanci sklenili so vsled tega, da ne pojdejo več v deželni zbor, vsled česar so bili njih mandati razveljavljeni. Ker se bodo v kratkem vršile nove volitve, sklical je vodja stranke italijanske dr. Dordi volilen shod, na katerem se je jednoglasno sklenilo, da ostanejo poslanci italijanski še nadalje doma in da ne gredo v Inomost. Škof Tridentiski skuša na vso moč sestaviti vladi poslušno stranko, a verjetno ni, da bi se mu to posrečilo.

Grof Apponyi

najuevarnejši nasprotnik sedanjega ministerskega predsednika, kateri se ponaša, da je vrgel s fotelja celo Tiszo Kalmana, sklical je bil te dni velikanski shod v Miskolez, katerega so se udeležili jako mnogi in odlični pristaži stranke njegove. V svojem govoru napadal je grof Apponyi sedanjo vladno tako, kakor še nikdar poprej. Zlasti je ostro kritikoval upravno reformo in jej napovedal boj do skrajnosti. Zbor je govoru Apponyija burno pritrjal in občno se misli, da se je grof Apponyi o tem hotel še bolj približati drugim opozicijskim strankam.

Vnanje države.

Grof Kalnoky in Italija

Govor grofa Kalnokyja v delegaciji, v katerem se je izrazil o Zallingerjevem napadu, vzbudil je v političkih krogih italijanskih mnogo nejevolje in mnogo senzacije. Posl. Bovio interpeloval je v zbornici takoj ministerskega predsednika, ki je obljubil odgovoriti takoj, čim mu dojde oficijelno besedilo Kalnokyjeve izjave. Italijani sodijo, da pritrja grof Kalnoky ekspektoracijam Zallingerjevim, česar pa ni mogoče potrditi. Klerikalni listi Rimski so seveda jako veseli, ker mislijo, da bode Avstrija podpirala njih aspiracije; da je to upanje brez podlage, ni treba posebe naglašati.

Iredenta.

V Rimu sešel se je te dni miroveni kongres delavcev. Zastopanih je bilo 3000 političnih društev, in sicer po 155 odposlanceh. Generala Baldissero proglasili so za narodnega sovražnika. Iredentovci so zahtevali, da je izraziti kongresu, da pripoznava samo in izključno narodno pravo, na podlagi katerega naj bodo sestavljene evropske države. Nekateri so zahtevali občno revolucijo, drugi so zopet predlagali, da je dovolj čakanja in da je zadnji čas, da se Avstriji odzame Trst in Trident. Čudno, da ni nihče uprašal, je li bode Avstrija te tudi dala.

Ruski listi

so z zadnjim govorom nemškega državnega kancelarja jako zadovoljni in ga skušajo tolmačiti v tem zmislu, da se bode Avstrija čutila vsled tega primorana odstopiti od svojega nasprotstva proti Rusiji. „Novosti“ javljajo celo, da je poset Giersov ta uzrok imel, da se odstrani izvestna in jako nevarna nesporazumljenja mej Nemčijo in Francijo, a da na Dunaj ni šel le zaradi krajšega pota, in ker je od nemških diplomatov pričakovati, da bodo posredovali ustvariti boljše razmerje mej Rusijo in Avstrijo.

Dopisi.

Iz Zagorja za Savo 29. novembra. [Izv. dop.] Kako opravičene so pogoste pritožbe, da slavno vodstvo južne železnice ne uvaža zadostno narodnosti slovenske na progi, držeči po slovenski zemlji, svedoči nam naslednji dogodek.

V torek, 24. t. m., prosil je neki duhovnik na tukajšnjem kolodvoru karte, hoteč se peljati zvečer z mešanim vlakom. Ker pa je odgovarjal tistega dne uradnik slovenskim uprašanjem le nemški, ome-

njene misli z isto gotovostjo, kakor svoj lasten rokopis; ali sedaj je pa ne razumem, prav nič ne razumem.“

Peto poglavje.

Do devetnajstega leta živel je Pečorin v Moskvi. Z otročjih let se je preseljeval iz odgojališča v odgojališče, naposled je pa po želji matere svoje ustupil v vseučilišče. Dobil je bil tako veselje za spreminjanje mest, da bi bil postal dijak klatež, da je bil v Nemčiji. Pa povejte mi, kako je mogoče v Rusiji postati klatež zapovedovatelju treh tisoč duš in nečaku dvajset tisoč moskovskih tetk. In vender so vsa njegova potovanja bila le potepanja z enakimi malopridneži, kakor je bil on sam. Ž njimi se je vozil v Petrovsk, Sokolnike in Marijin gaj. Misliti si morate, da neso jemali s seboj knjig in zvezkov, da se ne pokažejo za pedante. Prijatelji Pečorinovi, katerih pa ni bilo posebno veliko, bili so vsi mladi ljudje, ki so se ž njim seznanili v družbi. Tedaj so bili dijaki skoro jedini kavalirji moskovskih krasotic, zdihujočih po epoletih in namnicah, ne misleč, da so dandanašnji taki pri vesti zgubili svojo veljavo.

nil je slovenski duhovnik, da se bo pritožil radi tega na pristojno mesto, — no to je tudi deloma storil takoj, obvestivši gospoda načelnika postaje. To pa je bilo preveč za oholega Švaba! Dasi je mladi uradnik preje sam omenil, — seve vse drugim, nego dostojnim načinom, — da se je smeti pritožiti na vodstvo, besnel je potem ves razjarjen: „dass ein Pfaff nicht deutsch kennen soll!“ čutil se razžaljenega ter grozil gospodu duhovniku — pomislite si! — grozil, da bo uložil tožbo radi razžaljenja časti, ker ga je silil govoriti slovenski. Besedo „Pfaff“ pa, meni gosp. uradnik Fränzel (tako se baje zove), sme rabiti napram katoliškemu svečeniku, ker je sam protestant in protestanti imajo „Pfaffe“.

Slavno vodstvo južne železnice nam res lepo streže, pošiljajoč na slovenske postaje nemške uradnike — in pa take, kakeršnega kaže navedeni dogodek. Nimam namena, baviti se z osobo drznega švabskega uradnika, kajti le-ta bo razširjal švabsko svojo kulturo le tam, kjer bodo hoteli predstojniki njegovi. Urivajo pa se mi upašanja do sl. vodstva južne železnice: Smo li Slovenci radi železnice tu, ali je železnica radi nas? Ima li „mejnarodno podjetje“ tudi namen germanizovati? Ali je veljaven le naš denar, ne pa tudi naš jezik? Ali imajo gg. uradniki „višji“ ukaz, ne znati jezika, s katerim jedino občevati morejo? In naposled, kaj misli storiti sl. vodstvo, da se ne bode žalilo slovensko občinstvo, upotrebljajoč južno železnico?

Z Dolenjskega dne 26. novembra. [Izv. dop.] V državnem zboru padle so jako ostre besede o agentih, ki prodajajo srečke na obroke; žal! da vlada doslej še ničesar storila ni, da bi zabranila nečisti ta posel. V poslednjem času so si agentje raznih Budimpeštanskih židovskih bankirjev izbrali zlasti Dolenjsko za svoje torišče, ker si mislijo, da se bode sedaj, ko kmet lahko vino prodaja, dalo izžmeti kaj iz njega. Res se marsikdo dá preslepiti prililjivim besedam in blestečim obljubam, da vzame upisni list in plača zaaj prvi obrok, ki izgine v žepu agentovem. Navadno je s tem stvar končana, kajti malokdo plačuje pogojene obroke nadalje; kdor pa to vender stori, plača za malovredno srečko „dobregra srca“ („jo-sziv“) toliko, da utakne žid poleg tega, kar je plačal agentu, vsaj še 50% v svojo malho. Najraje pa se uplašila proglašajo za propala, kajti pri tem ima žid največ dobička, ker mu še celo srečka ostane. Ako kdo le par dni kasneje pošlje pogojeni obrok, že dobi iz Budimpešte naznanilo, da so vsa uplašila zapadla, ker ni točno izpolnjeval sklenjene pogodbe. Vse reklamacije ne pomagajo nič; uboga ovca je ostrižena, žid pa se veseli obilne volne. — Glede na tako brezvestno počenjanje židovskih pijavk dolžnost je slovenskega časnikarstva, da ljudstvo poučuje ter je svari, naj ne verjame medenim obljubam agentov s srečkami, ako neče, da se bode kesalo. Apelujem pa tudi na vse one, katerih beseda pri narodu velja, zlasti na duhovnike in učitelje, ki so v vsakdanjem občevanju z našimi kmeti, naj ne zamude nobene prilike poučevati jih v gori označenem zmislu.

Mej zavarovalstvom in prej opisano nečisto židovsko špekulacijo je sicer velik razloček, vender si ne morem kaj, da ne bi o tej priliki izpregovoril nekoliko besedi tudi o zavarovalnih agentih, zlasti

Pečorin s tovariši se je videl na vseh sprehajališčih. Držeč tovariša za roko je hodil mej vrstami kočij v veliko jezo redarjev. Če si zagledal jednega teh ljudij, staval si lahko, da pridejo tudi drugi. V Moskvi, kjer so priimki v navadi, so jim dali priimek la bande joyeuse.

Približal se je za Pečorina čas izpitov. Mej letom ni skoro nič hodil poslušat predavanj in je sedaj nameraval nekaj noči žrtvovati znanosti in z jednim skokom dohiteti druge. Nakrat se je pa pripetilo nekaj, kar ga je oviralo izvršiti to junaško dejanje. Pri materi Pečorinovi, Tatjani Petrovni, bili so ženski otroški večeri za malo hčerko. Na te večere prihajale so tudi že dorasle gospodične in pa odcvetele deve, hrepeneče po kakeršnih si bodi večerih. Otroci so šli spat ob desetih in na parketu so jih zamenili odrasli. Na te večere sta pogosto prihajala oče in hčer R—v. Bila sta stara znanca Tatjane Petrovne in ž njo celo nekoliko v sorodu. Hčer gospoda R—va imenovali so priprosto Verico. Žorž se je navadil pogosto videti se ž njo in ni videl na njej nič posebnega, ona se je pa izogibala razgovora ž njim. Nekoč se je napotila večja družba

zato, ker se nekatere zavarovalnice poslužujejo tudi prodajalcev srečk, da jim pridobivajo članov. Zavarovanje je tako pleženita in človekoljubna naprava, da bi bila večna škoda, ko bi imela zaradi nepoštenega ravnanja nekaterih njenih propagatorjev priti ob zaupanje. Na čast poštemim zavarovalnicam — imenujem tu zlasti „Slavsko“ in „Graško“ — bodi rečeno, da se one ne poslužujejo gori omenjenih subjektov, temveč, da poslujejo zanje vedno le vsekozi zanesljivi možje; utegne se pa zgoditi, da ljudstvo tudi odposlancem tacih zavodov ne bode zaupalo več, ker ono ne ve ločevati vselej zrna od plev.

Koliko jeze, kletvin in koliko denarne izgube zakrivili so nevestni agentje „Ogrsko francoske zavarovalne družbe“, ki so se klatili tod pred kacimi dvema letoma, ne dá se popisati. Res, da je začelo posegati vmes državno pravdnštvo in da zasleduje kazenskim potom nekatere teh subjektov, a kaj to pomaga ubozemu kmetu, ki je moral marsikedar kravo prodati iz hleva, da je zadostil tirjatvam, za katere se obvezal ni.

Naj bodo te besede v svarilo pred agenti vsake zavarovalnice, katera ni znana kot popolnoma trdna, solidna in zanesljiva.

Prosveta.

Bosansko-dalmatinska železnica.

Kakor poročajo novine, zvezala se bode vender po tolikem odlašnji Dalmacija po železniški progi z drugimi deželami naše monarhije. Najpoprej so nameravali izpeljati železnico iz Ogulina čez Liko v severno Dalmacijo. Postajo Kuinsko so tako postavili, da se iz nje lahko nadaljuje železna proga ali proti zahodu, ali proti severu, ali pa proti severovzhodu do Priedora in Siska. Ker bi se po poslednji črti najpoprej prišlo do železnične drage, zato se je sploh mislilo, da se bode ona tudi v resnici zidala. Ali ta proga ne vodi naravnost v Budimpešto, nego bolj v Zagreb, zato je vlada sama iztuhtala novo črto, za katero nihče ni prosil. Po poročilih „Bosnische Post“ izdelala je bosanska vlada že načrt za železnico „Janjič“ do dalmatinske meje, ki bode s stransko progo v Jajce vred okoli 300 km. dolga in stala 12 milijonov goldinarjev.

Po tem načrtu odcepila se bode bosansko-dalmatinska železnica pri postaji Janjič (južno od Zenice) od Bosna železnice v nadmorski višini 351 m. in pojde ob pritoku Lašva navzgor v Travnik (532 m) Zahodno od tega mesta prekoračiti bode morala nad 1000 m. visoko sedlo pri Gorenji Trebuši in potem spustiti se zopet v dolino Vrbasa pri Dolenjem Vakufu (535 m.) od koder pojde brzkone stranska proga v Jajce. Iz Vakufa pojde železnica ob Vrbasu navzgor v Bugojno (554 m.), od todi pa se bode morala popeti do Kupreša, in na Malavan (1190 m.) Od todi pojde ali ob reki Šujica na Vukovsko polje in čez Sedlo v Županjac (903 m.) na Duvanjskem polju ter čez Buško blato v Aržanovo (645 m.) ob dalmatinski meji. Po drugem projektu pa bi šla z Malovana na Livno (808 m.) ter čez Livanjsko blato na Buško blato in Aržanovo. Od te mejne točke izpeljala bi se dalje

➤ Dalje v prilogi. ➤

v Simonov samostan k večernicam molit, poslušat pevce in sprehodit se. Bilo je pomladi; seli so na dolge vozove — v vsakega je bilo upreženih šest konj. Vesela karavana je šla mimo Arbata proti Vorobjevim goram. Večer je bil jako lep.

Po nekaki naključbi sedel je Žorž poleg Verice. Sprva je bil on s tem nezadovoljen. Njena sedemnajstletna svežost in skromnost se mu je zdela gotovo znamenje hladnosti in prezoprne srčne nedolžnosti; kdo izmej nas ni v devetnajstem letu gledal za kako odcvetujočo koketko, katere pogledi so bili polni obetov, srce pa podobno svetopisemskim grobom. Vnanjost njih je mična — notranjost pa smrt in prah.

Ko so prišli iz mesta in je hladni večerni zrak osvežil potnike, je Žorž začel se razgovarjati z Verico. Razgovor bil je priprost, živ in svoboden. Ona je bila malo sanjarska, pa ni kazala tega, temveč se je sramovala le slabosti svoje. Žorževi nazori bili so ostri, polni nasprotstev, pa jako originalni, kakor so sploh nazori mladeničev, odgojenih v Moskvi in vajenih razvijati svoje misli brez vsacega upliva družij. (Dalje prih.)

Miklavževa in Božična darila!

Štefan-moderci, robci iz chemilije in volne, čepice, predpasniki vsake velikosti. (1026-1)
M. Podkrajšek v Špitalskih ulicah.

Kje se dobiva dobro črno istrsko vino?

in sicer neposredno od vinogradnikov, pové naš rodoljub **Viljem Gram**, urar in zastopnik banke „Slavije“ v **Pulji**, kateri vé za dobra vina po pošteni ceni. Kdor želi kaj izvedeti, obrni se do njega pismeno ali osebno. (1004-5)

Mejnarodna PANORAMA

v Ljubljani

na Kongresnem trgu v „Tonhalle“.

Odperta vsak dan od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer. — Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Ustopenina za osebo 20 kr. 6 ustopnic se dobi za 90 kr. Otroci 10 kr.

Od četrtega dne 3. t. m. do ušete sobote dne 5. decembra:

VII. serija: (986-15)

Egipet, Amerika, Kalifornija.

9000 podob 16 zvez. vez. à 10 mark, ali 256 snop. à 50 pfen. 16000 strani

Brockhaus-ov

(936-5)

Konverzacijski leksikon

14. natis.

600 slik 300 kart

120 barvenih podob in 480 podob v črnem tisku

Dobi se pri J. GIONTINI-ju v Ljubljani.

WEISER-jevo

učilišče in vzgojevališče za deklice

Dunaj, I., Weihburggasse Nr. 10.

Pravica javnosti (1024-2)

za zasebno ljudsko in meščansko šolo, 2 nadaljevalna kurza; penzionat.

Veliki svetli prostori z izborna ventilacijo, prekušene učiteljske moči, bogata zbirka učnih priprav. Izvrstna hrana in skrbno nadzorovanje gojenk.

Pravoveljavnne svedoče.

Ugodna lega blizu mestnega parka. — Penzionat je urejen z velikim komfortom. — Za telovadbo in ples posebne dvorane.

Prospekti pošiljajo se brezplačno in frankovano.

Magdalena Vollrath, Dr. Karol Weiser,
upraviteljica penzionata. ravnatelj.

Primera št. 7

(nikaka tontina):

Polica guvernerja države Novi York.

Leta 1850. zavaroval se je Mr. Lucius Robinson, o svojem času guverner Novega Yorka, na življenje pri

„THE MUTUAL“

največja in najbogatejša zavarovalnica na svetu.

Osnovana na goli mejsobnosti.

Garancijski zaklad (1054-1)

367³/₄ milijonov goldinarjev a. v.

Skoro 70 milijonov goldinarjev več, kakor vsaka druga zavarovalnica.

Tedanja starost: 31 let. Zavarovalna vsota: 5000 dolarjev.

Letna premija: 155¹/₂ dolarja.

Ko je Mr. Robinson pred kratkim umrl, dobili so njegovi dediči vsled priklapljenih deležev od dobička namestu 5000 dolarjev 14.453 dolarjev, ali skoro trikrat toliko, kolikor je bila prvotno zavarovana vsota.

Ta polica ni bila nikaka popolna tontina — katere rezultat objavlja sedaj neko drugo ameriško društvo — in izguba vseh premij, v slučaju, da se je ustavilo plačevanje, je bilo izključeno.

Generalno ravnateljstvo za Avstrijo:

Dunaj, I. Lobkowitzplatz 1.

Glavni zastopnik za Kranjsko:

ALOJZIJ LENČEK

v Ljubljani, na Sv. Jakoba trgu.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse prekušene na ces. kr. izkušavališču ter zaznamovane z znamko tega zavoda. (175-76)

Za izbornost blaga jamoi izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Kegljišče.

Pri povsem ponovljeni gostilni

na Rimski cesti št. 20

(nekdaj „Pri lovcu“), kjer se toči pivo, pristno dolensko vino in kjer se dobivajo dobre gorke in mrzle jedi, otvoreno je tudi prenovljeno, s steklom krito in obito in po zimi kurljivo

kegljišče

ter se da v porabo posamnim partijam in društvom.

Mnogobrojnega obiska prosi

(1039-2)

A. Lindtner.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1891.

Koncipijenta

v neprepirnih in prepirnih poslih izurjenega, — vsprejemem z novim letom.

Ivan Fischer,

(1035-3)

c. kr. notar, Gornjigrad.

Tri dobro izurjene (1042-3)

đ a c a r j e

vsprejme s 1. januarjem 1892 zakup daca v Črnomlju. Plača mesečno 35 gld. in prosto stanovanje. Kavcije zahteva se 100 gld. — Prijave, v katerih bodi navedeno dosedanje službovanje, doposlati je do 12. decembra 1891 predsedniku Andreju Lackner-ju v Črnomlju.

Odvetniški ali notarski pisarni

v mestu ali na dežeji ponudi se zanesljiv in pošten, v tožbenih, pogodbenih in drugih zadevah samostojno delujoč, slovensko-nemškega uradovanja ter več jezikov zmožen

solicitator

kateri zna posebno dobro s klienti ravnati. Položi lahko večji znesek kavcije ter ne sili na posebno veliko plačo.

Cenjeni dopisi pod „2000“ na upravnishstvo „Slovenskega Naroda“. (1046-2)

Prememba lokala.

Ze 33 let obstoječa in dobro znana prva avstrijska anončna pisarna

A. OPPELIK

je odslej naprej

Dunaj, mesto. Grünangergasse 12

(na oglu lekarnе, Singerstrasse 15)

in se priporoča v točno oskrbovanje inseratov vsake vrste za vse Dunajske, tu- in inozemske liste, koledarje itd. itd. po nizkih cenah.

= Ceniki in proračuni zastoj. =

KAROL TILL

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Pisni papir in zavitki v kasetah in zavojih. Četrtnica ali osmerka z naglavnimi okraski ali napis. Vizitnice, litografovanе ali tiskane (najbolj moderna oblika). Vsakovrstne potrebščine za pisarnice ali pisalne mize: podloge za pisanje, tintniki, podstavki za držala, obtežniki, ravniki, sušilni zvitki, pečatila iz proževine, sušilni kartoni itd. itd. Trgovske knjige, kopirne knjige, beležnice, glavne knjige, ozke strazze, folijo knjige, kvart-knjige, kazala, upisne ali povzetne knjige, knjige beležnice, beležnice za perilo. Ljudski koledarji, pisni in stenski koledarji, koledarji za beležke, koledarji z listki in za listnice, žepni in denarnični koledarji, patentovani stebrični koledarji, dijaški koledarji in skladni koledarji v veliki izbi. (456 17)

Gostilnica „Pri Triglavu“ v Kranji.

Usojam se p. n. častitim stalnim gostom in častitemu občinstvu iz mesta in z dežele uljudno naznaniti, da sem s 1. decembrom t. l. prevzel

gostilnico „Pri Triglavu“.

Skrbel bodem za dobro pijačo, ukusna jedila in točno postrežbo.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Ignacij Kleinstein.

V Kranji, dne 1. decembra 1891.

(1044-2)

Za Miklavža in Božič!

P. n. slavnemu občinstvu in trgovcem priporočam svojo veliko zalogo raznih sladčičarskih izdelkov, od navadnih do najfinejših sladčic, dalje druga času primerna darila; vsakovrstne predmete za okrašenje božičnih drevesc lastnega izdelka prodajam na drobno in debelo po jako ugodnih cenah. (1019-4)

Naročila izvršujejo se najhitreje.

Nepoznanim in privatnim naročnikom pošiljam le proti povzetju.

Josipina Šumi

sladčičarska obrt v Ljubljani

na Kongresnem trgu (v Zvezdi).

Lepa darila za Miklavža in Božič!

Jurčičevi zbrani spisi.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.

2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.

3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Goida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóvska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.

4. zvezek: I. Tihotavec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.

5. zvezek: Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški válpet. Povest. — III. Sin kmetškega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telečja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.

7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.

8. zvezek: I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.

9. zvezek: Doktor Zober. Izviren roman. — II. Mej dvema stoloma. Izviren roman.

== Zvezek 60 kr., eleg. vez. 1 gld. ==

Dr. Val. Zarnika zbrani spisi.

I. Pripovedni spisi.

I. zvezek: Životopis dr. V. Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Eleg. vezan 1 gld., broš. 50 kr.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek: Kazenski zakon.

V platno vezan 3 gld., po pošti 3 gld. 10 kr.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 šte. 119 državnega zakona z dodanim izvršitvenim propisom in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajočimi.

Trdo vezan 2 gld. 80 kr., po pošti 2 gld. 90 kr.

Razne knjige:

Blóдне duše. 523 str.	Cena 70 kr.
Otci in sinovi. 357 str.	50 "
Undina. 143 str.	20 "
Vilénski Brodnik. 82 str.	15 "
Dnevnik. 95 str.	15 "
Ukrajinske dume. 84 str.	15 "
Časnikarstvo in naši časniki.	" "
304 str.	40 "
Dubrovski. 122 str.	25 "
Nov. 512 str.	70 "
Razne pripovedke. (Najgrozovitejša muka peklena. — Ulomci. — Silvestrov otročiček. — Uničeno življenje)	40 "
Pariz v Ameriki. 535 str.	50 "
Ivan Zbogar. 198 str.	25 "
Junak našega časa. 264 str.	40 "
Selski župnik. 203 str.	25 "
Knez Serebrjani. 609 str.	70 "
Za dragocenim korenóm. 141 str.	20 "
Dve povesti. (Med knjigami in ljudmi. — Doktor Holman.)	25 "

Prvi slovenski dijaški koledar

elegantno vezan 80 kr.

Navedeni zvezki dobivajo se pri vseh knjigotržcih ter v

„Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.